

Beleidsplan Stichting Sint Bernardushof Kloostermuseum Aduard 2020 - 2025

Inleiding

Het primaire doel van het museum is en blijft de verspreiding van kennis in de ruimste zin van het woord en op diverse wijzen over het Cisterciënzer klooster in Aduard (1197 -1594). Daarnaast wordt aandacht besteed aan de tijd van de borgheren (1594 -1806), met name in de voormalige ziekenzaal, verder aan te refereren als Abdijkerk.

Het museum is gevestigd in de Hofstraat 45, waar een pand wordt gedeeld met de eigenaar, les de Boer. In dit pand wordt jaarlijks een wisselexpositie gehouden, naast een beperkte tentoonstelling van de eigen collectie. De bezoekers krijgen een rondleiding, waarin naast Hofstraat 45 de voormalige ziekenzaal van het klooster wordt getoond. De Abdijkerk wordt beheerd door de vereniging NMO en in gebruik bij de PKN. Met de laatste worden in goede onderlinge samenwerking afspraken gemaakt over gebruik door het museum en over de rondleidingen. Met de eigenaar is contact indien nodig.

Het kloostermuseum is als rechtspersoon een stichting met een geheel uit vrijwilligers bestaand bestuur, dat de dagelijkse gang van zaken (op afstand) leidt en/of coördineert. De stichting heeft een ANBI-status. De organisatie bestaat verder ook geheel uit vrijwilligers en kent drie hoofdtaken, namelijk rondleiden, een jaarlijkse wisselexpositie inrichten met een relevant thema en het verzorgen van de gasten. Daarnaast zijn vrijwilligers actief in faciliterende zaken als onderhoud aan gebouw en tuin, ICT, collectie, bibliotheek, archief, depot en het museumdienstrooster.

Het uitgangspunt van het bestuur is dat in de planperiode het museum een 100% vrijwilligersorganisatie blijft.

Speerpunten van het beleid.

I. Huisvesting en investeringen in Hofstraat 45

Het bestuur streeft ernaar om een langjarig gebruikerscontract voor het pand Hofstraat 45 te verkrijgen. Op deze wijze zijn grotere investeringen mogelijk in het pand op het gebied van duurzaamheid, educatie (steenoven) etc. zonder dat dit tot vroegtijdige afschrijvingen c.q. kapitaalvernietiging kan gaan leiden.

II. Medewerkers/vrijwilligers

Het huidige beleid met vrijwilligers, die de organisatie runnen en de expositie jaarlijks organiseren, met een bestuur op afstand blijft gehandhaafd. Wel kampt het museum met een beperktere beschikbaarheid van vrijwilligers dan in de voorgaande decennia, zodat incidenteel naar andere oplossingen zal worden gezocht. De werving van vrijwilligers blijft een belangrijk actiepoint van het bestuur, mogelijk onder andere doelgroepen, zoals studenten. Nadrukkelijk wordt gesteld dat geen betaalde krachten in dienst van het kloostermuseum zullen worden aangesteld. In de planperiode zal worden geëxperimenteerd met kleine commissies voor subsidieaanvragen t.b.v. de exposities, voor het beheer van de winkelvoorraad en voor educatie. De vrijwilligers ontvangen geen (onkosten)vergoeding, tenzij dat geregeld is bij het inrichten van de expositie of de km-vergoeding bij het jaarlijkse uitje.

Voor alle vrijwilligers wordt in juni een etentje georganiseerd in de tuin van het museum en wordt er een uitstapje georganiseerd op de 1^e zaterdag van november. Het voornemen is om vanuit het bestuur elk jaar met elke vrijwilliger een gesprek te hebben over het museum en zijn/haar rol.

In maart en in november wordt een plenaire vergadering georganiseerd, waarin het bestuur ten overstaan van de vrijwilligers het bestaande en toekomstige beleid uit de doeken doet.

III. Expositiebeleid

Het huidige expositiebeleid zal worden voortgezet, dit is ook volgens de wens van de vrijwilligers. De aspecten kennisverrijking, zelfstandig onderwerpen aanleveren en omzetten in een expositie en het jaarlijks rondleiden in een deels andere opstelling worden als positief ervaren. Indien enig jaar geen expositie tot stand komt, kunnen verlenging van de voorgaande expositie, leen van een expositie van een andere instantie/museum, een beperkte expositie of een expositie van relevante collectieonderdelen en bruiklenen aan de orde zijn. Ambities voor verbreding van ons aanbod worden geremd door het gebrek aan geschikte museumruimte. Een optie is het inrichten van de 'grote kamer' voor een permanente, vaste expositie over de geschiedenis van het klooster, waarbij onderdelen van alle voorgaande exposities worden verwerkt. De expositie van 2022 zal als 25ste expositiejaar een bijzonder karakter en een feestelijke opening krijgen.

IV. Samenwerkingsverbanden op de volgende gebieden

Bestuurlijk binnen de gemeente Westerkwartier en binnen de Provincie. Het bestuur van het kloostermuseum speelt nu al een initiërende rol bij het overleg binnen de gemeente en maakt deel uit van de groep van grootste musea in de gemeente, die namens de musea het beleid verder uitwerkt met wethouder en ambtenaren. Binnen de provincie enerzijds als onderdeel van de musea in Westerkwartier en anderzijds zelfstandig. Daarnaast waar wenselijk met instanties als Erfgoedpartners.

Met andere musea in de geografische omgeving om bestuurlijk, financieel of op uitvoeringsgebied beter te kunnen functioneren.

Met inhoudelijk (deels) gelijkgestemde stichtingen, musea, instanties en verenigingen met als doel om elkaars inhoudelijke en geschiedkundige kennis te delen.

Zeer inhoudelijk met (Cisterciënzer) klooster georiënteerde musea, nationaal en internationaal. Er zijn inmiddels contacten gelegd met Yesse en met Hude. In 2020 zal het kloostermuseum Aduard deelnemen aan de expositie t.g.v. het 40-jarig bestaan van het museum Hude. Met andere, vooral Cisterciënzer musea zullen soortgelijke banden worden aangeknoopt.

Met het Rechthuis zal naar lokale samenwerking worden gestreefd, indien dit geheel gerestaureerd is en voor culturele doeleinden zal worden benut.

V. Openingstijden

Deze blijven in 2020 ongewijzigd. Indien het tegelijkertijd ontvangen van individuele bezoekers en schoolbezoek problemen blijft geven, zal aanpassing van de openingstijden worden overwogen. De maand maart blijft het museum gesloten in verband met de expositiewissel. Andere activiteiten in die maand geschieden alleen na toestemming van het bestuur.

VI. Horeca/winkelactiviteiten

De winkel en het restaurant worden voorafgaand aan het jubileumjaar 2020 gemoderniseerd. Suggesties over assortimentsuitbreiding zullen worden bekeken op geschiktheid. Voor het jubileumjaar zal geprobeerd worden Aduarder Abdijbier op fles te laten ontwikkelen voor verkoop in de winkel.

VII. Educatie

Educatie gaat als speerpunt gelden. Met ingang van 2020 zal een commissie educatie worden ingericht, waarin mogelijk ook buitenstaanders zitting nemen. Hiertoe worden contacten gelegd met HBO-opleidingen. In het seizoen zijn groepsactiviteiten mogelijk op de maandagen en verder naar behoefte op de (vroeg) dinsdag- en woensdagmorgen.

VIII. Collectie en bibliotheek

De huidige collectie zal worden geconserveerd en zo goed mogelijk tegen weersomstandigheden (collectie) buiten en tegen oneigenlijk gebruik (maquette) worden beschermd. Uitleen alleen mogelijk met een uitleencontract, goedgekeurd door het bestuur. De uitleen van boeken blijft zoals deze nu is geregeld. Mocht het jaarlijks inrichten van een expositie lastig worden, dan zou de vaste collectie kunnen worden gebruikt om een tentoonstelling te maken.

IX. Rondleiden

De rondleidingen worden nu op directe vraag gegeven aan binnentredende bezoekers. Mocht de inzet op bijv. de zaterdagen problematisch worden door gebrek aan vrijwilligers, dan zal worden overwogen om het rondleiden op vaste tijdstippen te laten plaatsvinden, met horeca en filmvertoning als tijdsvulling. De rondleidingen zullen dan in een uur gedaan worden, zodat per uur de vrijwilliger rondleidt, dan wel het bezoek ontvangt. Voor alle vrijwilligers wordt een keer per twee jaar een gezamenlijk dagdeel georganiseerd om kennis over het rondleiden te delen en te vermeerderen.

X. Ondersteunende activiteiten

De huidige registratiemogelijkheden voor de collectie van de provincie, het systeem Adlib, zijn voor het museum te duur. In samenspraak met anderen wordt geprobeerd een goedkopere gebruiksmogelijkheid te realiseren. In de tussentijd worden 'eigen' goed beheerde oplossingen gecreëerd, voor de gehele digitale en fysieke informatievoorziening en archivering. Binnen de financiële mogelijkheden van het museum zal de maximale PR ingezet worden, waar mogelijk in samenwerking met anderen. Gestreefd wordt naar het aantrekken van een of meer vrijwilligers met deze kennis of naar het meedelen in de kennis van andere instanties en musea.